

Gäller för: Operation NÄL

Innehållsansvar: Anneli Magnuson, (annho46), Operationssjuksköterska

Godkänd av: Lars Brühne, (larbr6), Överläkare

Giltig från: 2025-12-16

Giltig till: 2027-12-15

Formalin - åtgärder vid hantering och oavsiktliga utsläpp på NÄL

Revidering i denna version

Ingen revidering.

Bakgrund

Formalin (formaldehyd 4% fosfatbuffrad) är en färglös vätska med stickande lukt. På operationsavdelningen används den till att fixera vävnadspreparat för patologisk eller cytologisk undersökning.

Syfte

Att skapa ett dokumentstöd för att kvalitetssäkra de åtgärder som bör vidtas i samband med hantering och spill av Formalin.

Vilka berörs

Operationssjuksköterskor, läkare, undersköterskor och anestesijuksköterskor, Operation NÄL

Brand och explosionsrisk

Formalin är inte brandfarligt i sig men kan vid uppvärmning bilda en explosiv blandning med luft. Vid brand släck med vatten, pulver eller koldioxid.

Hälsofara

- Inandning – kan ge sveda i näsa och svalg, hosta och heshet.
- Stänk i ögonen – ger smärta och rodnad.
- Vid hudkontakt – kan irritation uppstå med förhårdnader och hudsprickor. Kan framkalla allergisk reaktion.
- Kan orsaka cancer.
- Misstänks kunna orsaka genetiska defekter.

Skyddsutrustning vid normal användning

Arbeta med formalin i ett väl ventilerat rum med specifik frånluftsventilation, t.ex. dragbänk/dragho eller dragskåp. **Inandning och direktkontakt ska undvikas.** Arbeta direkt över dragbänken/dragon för bästa effekt av luftutsuget. Använd skyddshandskar och skyddsglasögon/visir vid risk för stänk. Ögondusch finns tillgängligt i preparatrummet.

Första hjälpen

- Inandning – den drabbade ska omedelbart förflyttas till frisk luft. Eventuellt kontakt med läkare.
- Hudkontakt – skölj rikligt med vatten. Ta av nedstänkta kläder. Eventuellt kontakt med läkare.
- Stänk i ögonen - skölj genast med rikligt med vatten (20-30 ° C) eller ögonskölj. Kontakta läkare.
- Förtäring – framkalla EJ kräkning. Drick genast ett par glas vatten eller mjölk. Kontakta läkare.

Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Undvik att inandas ångor och direktkontakt med produkten! Tillse god luftväxling och använd lämplig skyddsutrustning (se ovan). Mindre spill kan torkas upp med trasa eller liknande. Lite större spill vallas in och suggs upp med hjälp av absorptionsmedlet ABSOL (stor säck i plastback), som finns utanför preparatrummet i skjutdörrsförrådet. Detta samlas sedan upp. Rengör ytan efteråt. Rester och städavfall tas om hand som farligt avfall.

Vid stora utsläpp, kontakta räddningstjänsten. Man ska undvika att befinna sig i rummet på grund av den stickande lukten och skaderisker. Gå ut, stäng dörren och vänta tills vätskan avdunstat. Invänta Räddningstjänsten eller alternativt torka upp kristallerna och släng som ovan.

Praktiska råd

Intorkade kristaller (vita beläggningar) av formalin torkas bäst bort med vatten och/eller vatten med rengöringsmedel. Därefter ev. med sprittrasa. Formalin är fullt lösligt i vatten.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Operation NÄL

Innehållsansvar: Anneli Magnuson, (annho46),
Operationssjuksköterska

Godkänd av: Lars Brühne, (larbr6), Överläkare

Dokument-ID: NU10093-1252922689-289

Version: 8.0

Giltig från: 2025-12-16

Giltig till: 2027-12-15